

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 7 czerwca 2018 r.

WZ-VI.9612.3.6.2018

**Pani
Krystyna Rusiniak
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
- Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Zielonce
ul. Mickiewicza 18
05-220 Zielonka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2018 r. poz. 160, z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – Miejskim Ośrodku Zdrowia w Zielonce (dalej Ośrodek Zdrowia), mieszczącym się przy ul. Mickiewicza 18 w Zielonce.

Tematyka kontroli obejmowała wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 18 maja 2018 r., przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli ustalono, że Poradnia ginekologiczno-położnicza zapewniała realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz porodu, poprzez: systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, identyfikację czynników ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu życia, praktyczne

i teoretyczne przygotowanie do porodu, porodu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie porodu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porodu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2016 r. poz. 1132). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży i porodu realizowane były przez 6 lekarzy specjalistów w zakresie położnictwa i ginekologii i 1 lekarza będącego w trakcie specjalizacji w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz 2 położne, które odbyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego – program dla położnych. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionego personelu lekarskiego i położnych.

Ośrodek Zdrowia, w strukturach której funkcjonuje kontrolowana poradnia, zabezpieczał odpowiednie warunki lokalowe, kadrowe i sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań laboratoryjnych, ultrasonograficznych i kardiograficznych, natomiast badania bakteriologiczne i cytologiczne wykonywane były poza Ośrodkiem Zdrowia, na podstawie umowy zawartej z podwykonawcą.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, porodu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkoły rodzenia funkcjonujące na terenie Warszawy lub przy Szpitalu Powiatowym w Wołominie. Poradnia ginekologiczno-położnicza realizowała także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i porodu oraz karmieniem naturalnym.

Dla kobiet ciężarnych ustalone zostały plany opieki przedporodowej, które uwzględniały procedury medyczne związane z opieką prenatalną wraz z określeniem terminu ich wykonania, zgodnie z wymogiem ustalonym w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Plan opieki przedporodowej był odpowiednio modyfikowany przez osobę sprawującą opiekę prenatalną – w zależności od sytuacji zdrowotnej kobiety ciężarnej.

Personel Ośrodka Zdrowia świadczył usługi zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Opiekę poporodową sprawowały 2 położne środowiskowo-rodzinne podstawowej opieki zdrowotnej, które opieką patronażową obejmowały 99 położnic i 211 noworodków. Położne środowiskowo-rodzinne wykonywały wizyty patronażowe, w czasie których oceniały stan zdrowia położnicy, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe, udzielały instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikutu pępowiny, motywowały do karmienia naturalnego i pomagały w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją, a także informowały o potrzebie odbycia wizyty kontrolnej u lekarza ginekologa w 6. tygodniu połogu oraz o konieczności zgłaszania się z dzieckiem na szczepienia ochronne i badania profilaktyczne.

Podmiot posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z obowiązkiem ustalonym w art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o działalności leczniczej. W kontrolowanej placówce umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.). Ośrodek Zdrowia dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń medycznych, do której posiadania i okazania organowi kontroli podmiot jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211, z późn. zm.). Ośrodek Zdrowia posiadał opracowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które uwzględniały kontrolowane komórki organizacyjne, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (dalej rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych – Dz. U. z 2012 r. poz. 1545).

Indywidualna dokumentacja medyczna pacjentów prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2015 r. poz. 2069).

W poddanym badaniu okresie w Poradni ginekologiczno-położniczej zarejestrowano 136 kobiet z rozpoznaną ciążą, w tym 121 kobiet we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia. Badaniu poddano dokumentację medyczną 50 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej :
  - u żadnej z pacjentek nie wykonano oceny wymiarów miednicy
  - u 41 pacjentek – 3-krotnego badania czystości pochwy,
  - u 6 kobiet – badania w kierunku HIV,
  - u 3 ciężarnych – badania w kierunku różyczki,
  - w przypadku 1 pacjentki – posiewu z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B-hemolizujących.
2. Niezamieszczanie w dokumentacji medycznej danych wybranej przez ciężarną położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiotu wykonującego działalność leczniczą w celu objęcia jej opieką, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
3. Nieustalenie dla 23 pacjentek planów porodu, o których mowa w części IV załącznika do ww. rozporządzenia.
4. Niewykonywanie przez położną w 13 przypadkach, pierwszej wizyty patronażowej w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia o urodzeniu dziecka, co jest niezgodne z normą ustaloną w ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
5. Niewykonywanie przez położną zalecanej liczby, tj. nie mniej niż 4, wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka (w 9 przypadkach – 3 wizyty patronażowe, w 8 – 2, w 2 – 1 wizyta patronażowa), co stanowi naruszenie ust. 8 części XIV załącznika do ww. rozporządzenia.
6. Niedostosowanie stanu zatrudnienia położnych w kontrolowanych komórkach – do normy ustalonej w minimalnych normach zatrudnienia pielęgniarek i położnych, opracowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych. W oparciu o miesięczny grafik położnych, ilość praw wykonywania zawodu położnych oraz dane uzyskane z komórki kadrowej Ośrodka Zdrowia stwierdzono, że zatrudnione były 2 położne w wymiarze 2 etatów, podczas gdy zgodnie z minimalną normą winno być zatrudnionych położnych – w ilości 2,88 etatu.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Dyrektor do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Zamieszczania w dokumentacji medycznej informacji o skierowaniu kobiety ciężarnej do położnej podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia jej opieką, zgodnie z wymogiem określonym w części II załącznika do ww. rozporządzenia.
3. Ustalania planów porodu dla wszystkich kobiet ciężarnych objętych opieką okołoporodową, zgodnie z wymogami określonymi w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
4. Wykonywania przez położną pierwszej wizyty patronażowej nie później niż w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia o urodzeniu dziecka oraz nie mniej niż czterech wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 8 części XIV załącznika do ww. rozporządzenia.
5. Dostosowania stanu zatrudnienia położnych do poziomu zgodnego z minimalną normą zatrudnienia pielęgniarek i położnych ustaloną dla Ośrodka Zdrowia – w terminie 60 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zalecenia określone w punktach 1., 2., 3. i 4. należy przyjąć do realizacji w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie zobowiązuję Panią Dyrektor do poinformowania Wojewody Mazowieckiego z powołaniem znaku pisma WZ-VI.9612.3.6.2018, o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Do wiadomości:

Urząd Miasta Zielonka
ul. Lipowa 5
05-220 Zielonka

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Jednostka Organizacyjna
Dyrektor Ośrodka Zdrowia

